

Tänktank Västerbotten

Mitt inne i Umeå, med utsikt över älven ligger en modern byggnad som inrymmer restauranger, bibliotek, hotell och inte minst väldigt fina konferenslokaler. Väven heter det, stället där Västerbottens tänktankar hölls.

Tänktankarna vill visa på ingenjörers kreativitet och förmåga att komma med lösningar på samhällsproblem. Tanken kommer delvis från en undersökning från Sveriges Ingenjörer som visade på att var femte medlem sade sig bära på en idé som skulle kunna bli en säljbar produkt eller tjänst. I kombination med en önskan att visa på regionala styrkor runt om i landet har detta transformerats till det vi fick uppleva i Västerbotten inom ramen för turnén #Idélandet.

I samarbete med regionala aktörer sattes utgångspunkterna. Idégenereringen skulle leda till inspel för förbättrad vård i glesbygd och det andra temat kom att handla om attraktiva, hållbara städer.

De elva deltagande ingenjörerna hade fått en del material för att få ett hum om dessa ämnen som de till vardags i sina arbeten var ganska långt ifrån och dessutom bjöds på kortare föreläsningar. Processledaren Anders lotsade sedan gruppen genom två heldagars intensivt arbete, som sedan resulterade i en offentlig presentation. Först delades sällskapet upp i tre mindre grupper och därefter valde de vilket av de båda teman de ville inrikta sig på.

Det är svårt att komma ifrån det faktum att vård kostar pengar. I glesbygd blir det dessutom färre människor som får bära kostnaderna för att vården ska kunna hålla hög kvalitet och dessutom nå alla oavsett var man bor. I Västerbotten är cirka 20 procent av ekonomin vårdrelaterad.

Hållbara och attraktiva städer framstod inledningsvis som ett mycket bredare område, men processledaren tydliggjorde att hela första dagen skulle ägnas åt att finna intressanta problem och frågeställningar inom respektive ämne.

Grupperna fick rama in intressanta problemformuleringar och ombads också tänka på hur problemen skulle kunna te sig år 2025.

Första gruppen intresserade sig för persontransport, som de menade sköts ineffektivt idag. Det sitter 1,2 personer i varje pendlande bil i Umeå. Det är praktiskt och till en rimlig ekonomisk kostnad, men det är långtifrån miljömässigt hållbart. Lösningen som svarar mot problemet måste vara lika praktisk som att man har bil själv och även ekonomiskt hållbar.

patient och vårdpersonal, eller virtuella vårdrum som möjliggör att man kan prover själv. Det de emellertid gick vidare med var en innovation i form av ett armband eller liknande som registrerar hälsodata om patienten dygnet runt. Data som sedan i krypterad form skickas till en vårdjournal. Händer det något allvarligt med hälsotillståndet ska armbandet dessutom kunna larma till sjukhuset.

Gruppen hade tidigt ganska ingående etiska diskussioner om individens integritet i samband med datalagring och överföring. En viktig skillnad mellan det här och hälsoappar på telefonen är att här är det man själv som bestämmer om sjukhuset får tillgång till data kontinuerligt, någon gång per dag, eller bara när man besöker. Vidare är det landstinget som lagrar informationen snarare än vinstdrivande företag, vilket de såg som en viktig fördel.

Efter presentationen hade ordföranden för Sveriges Ingenjörers Västerbottendistrikt, Monica Normark ett kort anförande om Idéer och forskares villkor.

Många viktiga innovationer bygger på idéer som först utvecklats och prövats i forskarmiljöer. Miljöer som kanske delvis förknippats med prestige, men som också rimligen kan förknippas med osäkra arbetsförhållanden. Tesen som fördes fram var att Sverige går miste om goda idéer på grund av att många som hade kunnat bli framstående forskare avskräcks av arbetsvillkoren och istället söker sig till det tryggare och bättre betalade näringslivet.

Visst kan en hel del forskning genereras även utanför högskolevärlden, men ofta bygger näringslivets innovationer på tidigare forskning inom akademien.

Dagen avslutades med en paneldiskussion med Lena Gustafsson, rektor på Umeå universitet, Margareta Rönngren, kommunalråd i Umeå, Nicklas Sandström, landstingsråd i Västerbotten och slutligen Robert Winroth, innovationslandstingsråd i Västerbotten. Från deras diskussioner framkom bland annat Ljubjana som ett gott exempel på stad vars centrum ska bli bilfritt. Vidare diskuterades framgångsfaktorer för mer och bättre innovation och där pekade flera på betydelsen av den rådande kulturen.

De tittade även på innovationsupphandling där vissa steg tagits i form av samarbeten med industrin för att landstinget ska kunna bli bättre upphandlare.

Universitetet jobbar med holdingbolag och inkubatorer, men menar att det behövs en bättre systematisering och samverkan mellan olika parter.

En slutsats för dagen var att man från landstinget kände att de både kan och behöver bli bättre på att ställa frågor rätt, för att få det man vill ha, men där tekniken inte finns ännu.

[Läs mer om tänktanken på \[sverigesingenjorer.se/idelandet\]\(https://sverigesingenjorer.se/idelandet\)](https://sverigesingenjorer.se/idelandet)

Vi ser möjligheterna som utvecklar Sverige